

TARYBOS REKOMENDACIJA**2015 m. liepos 14 d.****dėl 2015 m. Austrijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2015 m. Austrijos stabilumo programos**

(2015/C 272/23)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė Komisijos pasiūlymui įgyvendinti naują augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją „Europa 2020“, grindžiamą geresniu ekonominės politikos koordinavimu. Strategija yra orientuota į tas svarbias sritis, kuriose reikia imtis veiksmų, kad būtų stiprinamas Europos tvaraus augimo ir konkurencingumo potencialas;
- (2) remdamasi Komisijos pasiūlymais, 2015 m. liepos 14 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių, o 2010 m. spalio 21 d. – sprendimą dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių ⁽²⁾. Abejos gairės kartu sudaro integruotas gaires, ir į jas valstybių narių buvo paprašyta atsižvelgti formuojant nacionalinę ekonominę ir užimtumo politiką;
- (3) 2014 m. liepos 8 d. Taryba priėmė rekomendaciją ⁽³⁾ dėl 2014 m. Austrijos nacionalinės reformų programos ir pateikė nuomonę dėl atnaujintos 2014 m. Austrijos stabilumo programos. 2014 m. lapkričio 28 d. vadovaudamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 473/2013 ⁽⁴⁾ Komisija pateikė nuomonę dėl 2015 m. Austrijos biudžeto plano projekto;
- (4) 2014 m. lapkričio 28 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2015 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Tą pačią dieną Komisija, remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1176/2011 ⁽⁵⁾, priėmė išpėjimo mechanizmo ataskaitą, kurioje Austrija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių bus rengiama nuodugni apžvalga;

⁽¹⁾ O L L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽²⁾ Toliau taikomos pagal 2014 m. gegužės 6 d. Tarybos sprendimą 2014/322/ES dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių 2014 m. (O L L 165, 2014 6 4, p. 49).

⁽³⁾ 2014 m. liepos 8 d. Tarybos rekomendacija dėl 2014 m. Austrijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2014 m. Austrijos stabilumo programos (O L C 247, 2014 7 29, p. 92).

⁽⁴⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 473/2013 dėl euro zonos valstybių narių biudžeto planų projektų stebėsenos bei vertinimo ir perviršinio deficito padėties ištaisymo užtikrinimo bendrųjų nuostatų (O L L 140, 2013 5 27, p. 11).

⁽⁵⁾ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (O L L 306, 2011 11 23, p. 25).

- (5) 2014 m. gruodžio 18 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino prioritetus, pagal kuriuos reikia skatinti investuoti, intensyviau vykdyti struktūrines reformas ir vykdyti atsakingą augimui palankų fiskalinį konsolidavimą;
- (6) 2015 m. vasario 26 d. Komisija paskelbė 2015 m. šalies ataskaitą dėl Austrijos. Joje įvertinta Austrijos pažanga įgyvendinant 2014 m. liepos 8 d. priimtas šaliai skirtas rekomendacijas;
- (7) 2015 m. balandžio 21 d. Austrija pateikė 2015 m. nacionalinę reformų programą ir 2015 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į abiejų programų tarpusavio sąsajas, jos vertintos vienu metu;
- (8) šiuo metu Austrijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir pereinamojo laikotarpio skolos taisyklė 2014–2016 m. laikotarpiu. 2015 m. stabilumo programoje Vyriausybė planuoja 2015 m. nominalų deficitą laipsniškai sumažinti iki 2,2 % BVP ir toliau jį mažinti iki 0,5 % BVP 2019 m. Pagal stabilumo programą vidutinio laikotarpio tikslas – užtikrinti ne didesnį kaip 0,45 % BVP struktūrinį deficitą – buvo pasiektas 2014 m. ir Vyriausybė planuoja šio tikslo laikytis visą programos laikotarpį. Tačiau iš perskaičiuoto struktūrinio balanso matyti, kad 2015 m. nuo vidutinio laikotarpio tikslo bus nukrypta. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP, manoma, pašoks iki 86,8 % 2015 m., tada laipsniškai sumažės iki 79,7 % 2019 m. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos stabilumo programoje pateiktos biudžeto projekcijos, yra tikėtinas. Tačiau priemonės, kurias taikant būtų pasiekti planuojami deficito tikslai po 2016 m., nėra pakankamai sukonkretintos. Remiantis Komisijos 2015 m. pavasario prognoze, 2015 m. struktūrinis balansas turėtų 0,4 % BVP nukrypti nuo vidutinio laikotarpio tikslo. Atsižvelgiant į prognozuojamą struktūrinio balanso pablogėjimą 0,6 % BVP, palyginti su 0,3 % BVP struktūriniu koregavimu, kurio reikia norint pasiekti vidutinio laikotarpio tikslą, nuokrypis 2016 m. turėtų būti didelis. Tai reikštų maždaug 0,9 % BVP nuokrypį nuo Stabilumo ir augimo pakto reikalavimo. Todėl reikės papildomų priemonių. Kartu iš stabilumo programos ir Komisijos 2015 m. pavasario prognozės matyti, kad bendroji skola 2015–2016 m. toliau mažės pagal pereinamojo laikotarpio skolos taisyklę. Remdamasi stabilumo programos vertinimu ir atsižvelgdama į Komisijos 2015 m. pavasario prognozę, Taryba mano, kad yra rizika, jog Austrija nesilaikys Stabilumo ir augimo pakto nuostatų;
- (9) įvairių valdžios lygmenų santykiai išlieka sudėtingi, todėl mažėja pagrindinių viešojo administravimo sektorių veiksmingumas. Austrija ir toliau yra tarp šalių, kurių subnacionaliniai nuosavi mokesčiai, išreikšti BVP procentine dalimi, yra vieni žemiausių. Nepaisant tokio žemo mokesčių autonomijos lygio, subnacionalinės Vyriausybės turi keletą išlaidų srities ir administracinių pareigų. Dėl labai sudėtingų ir nesuderintų pajamų ir išlaidų srities pareigų nelengva įgyvendinti plataus masto politikos reformas;
- (10) Austrijos pensijų sistemos ilgalaikiam fiskaliniam tvarumui vis dar neigiamą poveikį daro struktūriniai trūkumai. Nepanašu, kad ligšiolinėmis Austrijos reformomis būtų pavykę užtikrinti sistemos ilgalaikį fiskalinį tvarumą. Pirmia, faktinis senatvės pensijos amžius išlieka gerokai mažesnis už teisės aktais nustatytą pensinį amžių. Antra, teisės aktais nustatytas moterų pensinis amžius yra gerokai mažesnis nei vyrų ir iki 2024 m. ilginamas nebus. Trečia, teisės aktais nustatytas pensinis amžius vis dar nesusietas su nuolat ilgėjančia tikėtina gyvenimo trukme. Austrija ėmėsi kelių priemonių, siekdama ilginti faktinį senatvės pensijos amžių, kuris dabar yra 59,7 m. (2014 m.), tačiau nesiekia ES vidurkio, t. y. 63,1 m. (2013 m.). Taikomos profesinio gyvenimo ilginimo priemonės, kuriomis mažinamos galimybės naudotis ankstyvo išėjimo į pensiją ir neįgalumo sistemomis. Be to, padidintos metinės baudos, taikomos anksti išėjusiesiems į pensiją, ir pailgintas pensinis stažas, suteikiantis teisę naudotis tokiomis sistemomis. Kol kas neaišku, ar šiomis priemonėmis iš tikro bus padarytas numatomas teigiamas poveikis biudžetui;
- (11) Austrijos sveikatos priežiūros išlaidos yra vienos didžiausių Sąjungoje. Vykdoma (2013–2016 m.) sveikatos priežiūros sistemos reforma siekiama nuo 2016 m. nustatyti nekintamą išlaidų dydį, išreikštą BVP procentine dalimi. Vis dėlto net ir tuo atveju, jei reformos pavyks, sveikatos priežiūros sistemos fiskaliniam tvarumui ir veiksmingumui dar vis kyla struktūrinių sunkumų. Jau dabar reikia imtis priemonių dėl laikotarpio po 2016 m. Pavyzdžiui, daugiau ligonių reikėtų gydyti daugiadisciplinėse pirminės ambulatorinės priežiūros įstaigose, o vidutinė gydymo ligoninėje trukmė turėtų būti toliau trumpinama;
- (12) Austrijai vis dar sudėtinga užtikrinti ilgalaikę tinkamos kvalifikacijos darbo jėgos pasiūlą. Nedarbo lygis (apie 5,6 %) yra vienas mažiausių Sąjungoje, tačiau tam tikrų darbo jėgos segmentų potencialas darbo rinkoje nėra visiškai panaudotas. Austrija ėmėsi keleto priemonių profesiniam gyvenimui ilginti, moterų dalyvavimui darbo

rinkoje palengvinti ir migrantų kilmės darbo jėgos potencialui labiau panaudoti (pavyzdžiui, patobulinta jų kvalifikacijos pripažinimo procedūra). Tačiau pastarąsias reformas reikia atidžiai stebėti, o siekiant visiškai panaudoti šių grupių potencialą darbo rinkoje, reikia imtis daugiau priemonių;

- (13) 2015 m. kovo 13 d. Austrija pristatė išsamią mokesčių reformą, kuria siekiama permoduliuoti gyventojų pajamų mokesčio laiptelius ir tarifus, visų pirma gyventojų pajamų mokesčio mažiausią tarifą sumažinti nuo 36,5 % iki 25 %. Skaičiuojama, kad mokesčio lengvata sudarys 4,9 mlrd. EUR, be to, numatoma 300 mln. EUR papildomų išlaidų šeimos politikai ir mokslinių tyrimų veiklai remti. Pagal pasiūlymą šis mokesčių perkėlimas bus iš dalies finansuojamas kovojant su mokesčių slėpimu, mažinant viešąsias išlaidas, kai kuriose srityse iki 13 % padidinant lengvatinius PVM tarifus ir pakeliant kapitalo pajamų mokestį nuo 25 % iki 27,5 %. Šios planuojamos reformos iš esmės atitinka 2014 m. Tarybos rekomendacijas. Greičiausiai jomis bus padidintos nedideli atlyginimus galinčių uždirbti asmenų ir antrųjų šeimoje uždirbančių asmenų paskatos dirbti ir remiamos disponuojamosios pajamos. Tačiau reformą reikėtų įgyvendinti nedarant poveikio biudžetui;
- (14) Austrijos mokyklų sistemai būdingas mažas mokyklos nebaigusių asmenų skaičius, daug žemesnis nei ES vidurkis. Stipri ir puikiai veikianti profesinio rengimo ir mokymo sistema į rinką išleidžia daug aukštos kvalifikacijos darbuotojų. Vis dėlto dar vis sudėtinga pagerinti jaunuolių, kurių socialinės ir ekonominės sąlygos yra prastos, ypač migrantų kilmės jaunuolių, išsilavinimo lygį ir kartu galimybes įsidarbinti. Naujos vidurinių mokyklų sistemos (*Neue Mittelschule*) įgyvendinimo įvertinimas atskleidė trūkumus, kuriuos dar teks šalinti;
- (15) vykdant Europos semestrą, Taryba nuolatos Austrijai rekomenduoja didinti ir skatinti paslaugų sektoriaus konkurenciją, tačiau iki šiol imtasi mažai politikos veiksmų. Kelioms profesijoms iki šiol taikomi reikalavimai dėl teisinės formos, akcijų turėjimo ir įkainių, kurie tampa reguliavimo kliūtimi patekti į rinką ir trukdo kitų valstybių narių specialistams arba specialistų įmonėms steigti savo verslą Austrijoje. Dalyvaudama tarpusavio vertinimo procese, Austrija peržiūri taisykles, taikomas norintiems dirbti pagal tam tikras profesijas, ir profesinės veiklos rezultatus, kad galėtų įvertinti, ar jie proporcingi ir tarnauja bendram interesui. Palyginti su kitų valstybių narių konkurencijos institucijomis, Austrijos federalinei konkurencijos institucijai trūksta išteklių ir tai jai trukdo veiksmingiau dirbti;
- (16) Austrijos bankų sektorius išlieka atsparus, tačiau susiduria su keliomis problemomis tiek vidaus rinkoje, tiek dėl pažeidžiamų užsienio pozicijų. 2014 m. toliau gerėjo bankų sektoriaus kapitalizacija, tačiau Austrijos bankų pelningumas patiria spaudimą. 2014 m. penkios iš šešių didžiausių Austrijos kredito įstaigų, atlikus išsamų ECB įvertinimą, įvertintos teigiamai (išskyrus Österreichische Volksbanken (ÖVAG)). Restruktūrizuodama ÖVAG ir Hypo Group Alpe Adria (HGAA), Austrija padarė didelę pažangą;
- (17) vykdant Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Austrijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2015 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino stabilumo programą ir nacionalinę reformų programą, taip pat įvertino veiksmus, kurių Austrija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Austrijos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes ES lygmens priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą. Rekomendacijos pagal Europos semestrą pateiktos toliau išdėstytose 1–4 rekomendacijose;
- (18) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo stabilumo programą, o jos nuomonė ⁽¹⁾ pateikiama visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje;
- (19) vykdant Europos semestrą, Komisija taip pat atliko visos euro zonos ekonominės politikos analizę. Remdamasi šia analize, Taryba pateikė konkrečias rekomendacijas, skirtas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro ⁽²⁾. Kaip šalis, kurios valiuta yra euro, Austrija taip pat turėtų užtikrinti, kad tos rekomendacijos būtų visiškai ir laiku įgyvendintos,

⁽¹⁾ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

⁽²⁾ OL C 272, 2015 8 18, p. 98.

REKOMENDUOJA Austrijai 2015–2016 m. imtis šių veiksmų:

1. 2015–2016 m. išvengti nuokrypio nuo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo. Užtikrinti, kad mokesčių reforma, kuria siekiama mažinti darbuotojams tenkančią mokesčių naštą, neturėtų poveikio biudžetui. Suderinti įvairių valdžios lygmenų finansavimo ir išlaidų srities pareigas. Imtis priemonių ilgalaikiam pensijų sistemos tvarumui užtikrinti, be kita ko, paankstinant vyrų ir moterų teisės aktais nustatyto pensinio amžiaus suvienodinimą ir susiejant teisės aktais nustatytą pensinį amžių su tikėtina gyvenimo trukme.
2. Stiprinti priemones, kuriomis didinamas vyresnio amžiaus darbuotojų ir moterų dalyvavimas darbo rinkoje, kartu gerinant teikiamas vaikų priežiūros ir ilgalaikės priežiūros paslaugas. Imtis veiksmų palankių sąlygų neturinčių jaunuolių išsilavinimo lygiui kelti.
3. Šalinti neproporcingas kliūtis paslaugų teikėjams ir tarpdalykines paslaugas teikiančių įmonių steigimo kliūtis.
4. Spręsti galimo finansų sektoriaus pažeidžiamumo problemą, susijusią su užsienio pozicija ir nepakankama turto kokybe.

Priimta Briuselyje 2015 m. liepos 14 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

P. GRAMEGNA
